

OBSAH

ÚVOD

1	NÁSTIN VÝVOJE ŘÍZENÍ PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE	10
1.1	Řízení v USA a v některých západoevropských státech	10
1.1.1	Zrod manažmentu	10
1.1.2	«Revoluce manažerů»	14
1.1.3	Vývoj manažmentu v USA a v západní Evropě po druhé světové válce (do počátku šedesátých let)	17
1.1.4	Významné směry a metody současného řízení v západních zemích.	20
	«Klasická» škola	20
	Taylorismus	21
	Fordismus	21
	Fayolismus	22
	Weberova «byrokracie»	23
	Pozdější popularizátcí klasické školy	23
	Škola «lidských vztahů»	24
	Škola kvantitativních metod v řízení	25
	Škola systémových přístupů	28
	Systém PPB	30
	Metoda porovnávání nákladů a efektů	31
	Organizační rozvoj	32
	Maticová organizační struktura	35
	Cílový přístup	36
	«Situacioní řízení»	38
	Empirismus v americkém řízení	39
1.2	Řízení v Japonsku	40
1.2.1	Vývoj politické a celkové situace Japonska po druhé světové válce	40
1.2.2	Specifické prvky v japonském řízení po druhé světové válce	44
	Systém celoživotního zaměstnání	45
	Princip seniority	47
	Úsilí o «harmonii» všech prvků výrobního prostředí	47
	Konsensuální rozhodování	47
	Kroužky kvality	48
	Toyotovský výrobní systém	50
	Systém výroby «právě včas»	50
	Autonomizace	50
	Systém kanban	51
1.2.3	Současné tendence dalšího vývoje japonského řízení	51
1.3	Řízení v Československu	52
1.3.1	Řízení do roku 1945	53
1.3.2	Řízení po roce 1945	56
1.3.3	Charakteristika vývoje československého řízení z hlediska aplikovaných metod	64
1.4	Závěr první kapitoly.	66

2	ZÁKLADNÍ POJMY TEORIE SYSTÉMŮ A JEJÍ VLIV NA SOUČASNÉ ŘÍZENÍ	68
2.1	Vznik systémových koncepcí	68
2.2	Systém	69
2.3	Prvky systému. Subsystémy. Okolí	70
2.4	Vazby mezi prvky systému. Interfejs prvků systému.	72
2.5	Vyjadřování závislosti mezi vstupy a výstupy prvků. (Transformace vstupů prvků)	75
2.6	Systémové moduly	76
2.7	Vstupy a výstupy systému. Transformace vstupů systému.	77
2.7.1	Transformace popsaná matematickou funkcí	78
2.7.2	Transformace popsaná tabulkou	79
2.7.3	Transformace popsaná grafem	80
2.7.4	Transformace popsaná kinematickým grafem	81
2.7.5	Transformace popsaná slovně	82
2.7.6	Průnik transformací	82
2.8	Chování systému a jeho popis	83
2.9	Základní typy systémů.	86
2.9.1	Obecně rozšířené typy	86
2.9.2	Izomorfismus a homomorfismus systémů	87
2.9.3	Strukturní hledisko klasifikace systémů	88
2.9.4	Hierarchické systémy	89
2.10	Vliv systémových teorií na současné řízení	90
3	KYBERNETIKA JAKO «VĚDA O OBEČNÝCH ZÁKONITOSTECH ŘÍZENÍ»	92
3.1	Vznik kybernetiky a předmět jejího studia	92
3.2	Několik kybernetických pojmů	93
3.3	Řízení a regulace	97
3.3.1	Regulace	98
3.3.2	Operátory	99
3.3.3	Základní rovnice teorie regulace	105
3.3.4	Stabilita regulačních systémů	108
3.3.5	Řízení	113
3.4	Informace	114
3.4.1	Nezbytnost informačního zabezpečení řízení	114
3.4.2	Informatika	115
3.4.3	Pojem informace	115
3.4.4	Ekonomická informace; pojem a základní charakteristika.	120
3.4.5	Informační systémy	121
	Integrace dat	122
	Utajování dat	123
	Ochrana dat (proti zničení)	123
	Synchronizace dostupu k datům	123
	Centralizovaná správa databáze. Lokální databázové systémy	123
4	MODELOVÁNÍ PROBLÉMŮ ŘÍZENÍ	124
4.1	Pojem modelu	124
4.2	Třídění modelů	126

4.3	Modely a skutečnost	128
4.4	Funkce modelů v rámci systémů člověk-počítač	133
4.5	Základní prvky matematických modelů a jejich konstrukce	134
4.6	Stanovení konstantních parametrů v rovnicích modelujících danou závislost	137
	Metoda nejmenších čtverců	140
4.7	Závěrem o modelování	142
5	OPERAČNÍ ANALÝZA A JEJÍ UPLATNĚNÍ V ŘÍZENÍ	143
5.1	Vznik a základní charakteristiky operační analýzy	143
5.2	Typické třídy úloh řešených metodami operační analýzy	144
5.3	Matematické optimalizační metody	146
5.3.1	Matematické programování	146
5.3.2	Simulace	149
5.3.3	Teorie her	149
	Řešení hry	152
5.3.4	Tradiční problémové komplexy zahrnované do operační analýzy.	155
	Rozdělování zdrojů na různé ekonomické aktivity	155
	Čekací jevy	156
	Řízení pohybu zásob.	156
	Obnova a údržba zařízení	157
5.4	Operační analýza a její uplatňování v řízení od počátku 70. let	157
	ZÁVĚR	161
	LITERATURA	163
	JMENNÝ REJSTŘÍK	164
	VĚCNÝ REJSTŘÍK	165